

DOMOVINA

Uredništvo

je na tiskilnici v mestu M. S. — Dopolnje blagovne trga-
kralj, nakopi se ne vrstajo.

Šteje trikrat na teden, vsak ponedeljek, sredo in petek ter velja za
Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko
in druge delele veliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron,
pol leta 8 kron 50 vrt. Naročnina se pošilja upravitelju, plačuje se vsakej.

Za iskerate

se plačuje od vsake peti-vrste po 20 vinarjev za vsa-
kokrat: za večje iskerate in množično iskerate
množen post.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Slovenke v Prago.

V vseh slojih češkega števila opazimo velik smisel za javna vprašanja, za kulturno delovanje, za organizacijo, ki je dovela Čehinjo na visoko in ugledno stališče. Češka žena se odlikuje po nenavadni inteligenci, energiji in marljivosti, ki je enake ne najdemo kmale kje. Češko število ima različne kroge, društva in organizacije, povsod deluje z največjo vztrajnostjo ter zato tudi z velikim uspehom. Predvsem pa so Čehinje pokrivalne, naravnane narodnjakinje, ki bi nam morale biti v vsakem oziru za vzgled in vzor. Nikakor torej ni prav, da slovensko število sploh ne pozna češkega števila; zato je vraga uvaževanja in zanimanja vredna misel, da bi se Slovenke o priliki vseslovenskega sveta koncem junija t. l. sešle s Čehinjami v Pragi. Tam sestanki bi bili za slovensko število največje koristi. Ogledale bi si vzorne organizacije čeških žen, „Matico školsko“, „Jednoto Polknavsko“, „Jednoto Severno-čehsko“, „Domaznost“ (Gospodinjstva šola v največjem slogu), „Vzročni spolek“ (Ženska šola za najraznovrstnejša ročna dela), „Minervo“ (Ženski gimnazij) itd. Tu bi se nam pokazala ogromna in vztrajna delavnost češkega števila in njega vzorna vzgoja. Ogledale bi si knjigo, ki razsvetljuje vprašanje, ki so jih Čehinje deloma same spisalke, deloma ... stavile in svetovnih dejelov. Vse to bi vsekakor dosti pripomoglo, da bi se naše število zavedlo velikega pomena, ki ga ima v narodu ter se lotilo resno dela, sebi in narodu v prid. Zeleti je, da se slovensko število vseh slojev in iz vseh krajev oklene z vso ljubeznijo in vneto te misli. Tako tepe prilike ne bo kmale zapet, kot ob vseslovenskem zletu, ko bodo veljala večnja v Prago in nazaj v III. razredu 20 K 50 vrt. Slovence, se zamudite te prilike, pohitite koncem junija v posete k ljubim sestram Čehinjam, kjer boste sprejete kakor doma. Če se oglašate začetno število Slovence, namerava „Splošno slovensko žensko društvo“ aranžirati sestanke češkega in slovenskega števila. Da bo vse lažje razumljivo ter da se prej nekoli informiramo o delovanju Čehinje, je napravil gospod pisatelj Ivan Lah pregled organizacije češkega števila, ki ga prinese v prihodnjih številkih „Slovenska Gospodinja“. Slovence, ki se nameravajo udeležiti sestanka v Pragi, naj se oglašijo čim prej pisмено pri odboru „Splošnega slovenskega ženskega društva“ v Ljubljani, ali pa otmemo v knjižnici omenjenega društva (Rimska c. 9) ob ponedeljkah in četrtek od 6—8 ure zvečer.

Politični pregled.

Domsko deželo.

Klerikalni kandidati za Spodnjo Štajersko so bili že proglašeni; med njimi je bil postavljen g. dr. Friderik Ploj za volilni okraj Ptaj in Ormož.

Kakor poroča „Nova Doba“ je klerikalna stranka ponudila isti mandat tudi g. dr. Preskerja, sodniku v Ormožu. Kdo je sedaj nje pravi kandidat? Da bi se dr. Ploj za volilni okraj Ptaj in Ormož, „Kmetiča zveza“ rada znebila, je verjetno, saj v temnici ne sodi ta edini izredni parlamentarec in strokovnjak v finančnih vprašanjih v imenik njenih kandidatov. Vrh vraga bi dr. Ploj pač ne bil tako poslušen in pokoren pristal Šusteršičeve stranke kakor so drugi ter bi se morda ne klajal brezpogojno po veljavi vrhovnega komandanta S. I. S.

Na Gorickem je klerikalna stranka proglašila ta le kandidati: za sodni okraj goricki: g. Josip Foa, c. kr. sodni tajnik v Gorici, za sodno okraje Ajdovščina, Komen, Selanca: g. dr. Peter Laharar, c. kr. vladni svetnik v Črnomurcu, za okrajno glavarstvo v Tolminu in sodni okraj Klanec: dr. Anton Gregorič c. kr. profesor bogoslovja v Gorici. Trije c. kr. kandidati, več ni moglo.

Biška zveza nemške ljudske stranke v Avstriji je izdala volilni proglas, v katerem poziva Nemce naj nastopajo sklopo, da zaprejo s tem nadaljnje odklonevanje Nemstva v državi. Ubravniti Nemstvo nadaljnji škod mora samo velika nemška stranka v novem državnem zboru z enotnim nemškim programom.

Cesar pride v Prago 10. t. m. ter ostane tam 19 dni. Dajal boje splošne avdiencije, slavnostnih predstav pa ne bodo ne v češkem, ne v nemškem gledališču. Cesarja bodo spremljali na potu ministri Beck, Pacak in Prade, pred njimi pa prideta v Prago tudi ministri Fort in Marchet.

Nekateri listi so prinesli vest, da namerava vlada napraviti za Češko, Moravsko in Siroko skupen sodnijski status. Brski „Tagessbote“ pise ogorčeno proti tej nakani, ker bi to bilo nekako priznanje češkega državnega prava in češkega državnega ozemlja in pa ker moravski Nemci, (kateri imajo v primeri s številom nemškega prebivalstva veliko preveč sodnikov nemške narodnosti) nikdar ne bodo dovolili, da bi se njih nemški sodniki prenešali na Češko v nemške okraje ter nadomestili s sodniki češke narodnosti, ki sedaj sledijo morda kje na Češkem. Z drugimi besedami, z Nemci se ni moglo pogajati, ti go spodje zahtevajo samo brezpogojno sklonitev pod njihovo gospodstvo.

Pogajanja z Ogrsko bodo sedaj

dva meseca potivala. Dne 26. marca je bil v avdienci najprej minister Beck, ki je cesarju poročal o stanju teh razprav ter mu razložil stališče avstrijske vlade ter brihose pondarjal neobhodno potrebo, da se sklene nova pogodba na dolgo dobo z delami svetotetanske krone. Uro pozneje je referiral dr. Wekerle o istem vprašanju ter dokazal nemožnost skleniti s Avstrijo dolgotrajno pogodbo ter je brihose tudi dostavil, da dvomi o tem, ali bode ravnice, skleniti sploh še kako pogodbo. Beck in Wekerle sta oba se ministraka predsednika, krija pa je le vedno nerazena in kakor se kaže je ne bodej rešili ne ogrska ne avstrijska vlada — ampak avstrijski in ogrski parlament. Danes je ogrska vlada močnejša nego avstrijska, ker ima za seboj kompaktno večino ogrskega parlamenta, kak bode položaj naše vlade za dva meseca, bomo videli po volitvah. Za Avstrijo so volitve v državni zbor velike važnosti, kajti parlament izvoljen temeljem splošne in enake volilne pravice bode moral končno rešiti to vprašanje, ki je za naš gospodarski razvoj in za politično veljavo naše države velike važnosti. Avstrijski volilci bi morali pri volitvah misliti tudi na to, da si izvolijo take poslance, ki si morejo vstrčiti o tem težkem in za našo bodočnost tako važnem vprašanju svojo sodbo. Posebna odgovornost sadene pri tem slovenske volilce, ker je vsa naša gospodarska, politična in kulturna bodočnost odvisna od zgodnje rešitve tega vprašanja. Ne gre se samo za carino na ogrsko livino in ogrsko žito, ampak za našo bodočnost: za določitev kam spadajo Slovenci: v prosto jugoslovansko skupino balkanskih narodov z Madžari kot zavezniki, ali pa v počasno hiranje in slabotno umiranje v trdem in neizprosnem oklepu Nemstva. Vprašanje Jugoslovanstva stopa čedalje bolj jasno na dan, naših politikov naloga pa bode, da merodajne kroge in distancije opozorijo na pravi čas na to, da je njena in naša bodočnost za prostem, slovenskem Balkanu. Napačno postopanje v tem vprašanju nas kaj lahko privede pod nemško hegemonijo. Nemcem bi bilo prav, da se odtržejo od Ogrske, da odstopimo Dalmacijo, Hrvatsko, in da damo tedi Galicijo Poljakom, potem bi oni zavladali v celotni Avstriji ter bi se radovolje sklonili pod vrhovno vodstvo Hohenzollerske Nemčije. V tem vprašanju se gre za našo bitje ali nebitje. S pogodbo z Ogrsko se stvar začenja in končati utegne z izvršenjem vseslovenskega programa linkega.

Mislilo bi naši volilci in naši kandidati o tem? Na volilnih shodih si je nikdo spregovoril o tem vprašanju.

Vnanje države.

— **Flaska.** Na Finskem so uvedli splošno in enako volilno pravico za moške in ženske. Letos se vrle v prvič po tem zakon volitve v državni zbor; vsak moški in žena, ki je dosegel 24. leto svoje dobe je volilec. Volilni boj je zelo živahen. Najvažnejše se oddeležajo volilnega gibanja štiri stranke: starošinska, mladošinska, švedska ljudska in socialno demokratska stranka. Do 1905 l. je bila na vladi starošinska stranka, kateri so pa očitali, da ne nastopa dovolj odločno proti petrogradski vladi. Sedaj pridobivati pa mladošinska in švedska ljudska stranka moč v državi. — **Žene** so se vedeležvale le malo volilne agitacije, le socialno-demokratske sluhinje so si postavile v nekaterih okrajih svoje kandidatije od katerih so bile nekatero tudi izvoljene, sicer so se žene večinoma pridruževale onim političnim strankam, katere so jim bile po svojem programu najbližje. Moglo je, da žene tudi v državnem zboru ne osnujejo svoje posebne skupine ter da se bodo same od slučajda do slučajda potegovale za domovo posebnih ženskih zahtev. Volitev se je oddeleževala povsod ogromna večina moških in ženskih volilcev — končni izid pa še ni proglašen. Socialni demokratje upajo, da bodo imeli tretjino poslancev v državnem zboru.

— **Italija.** Minister vnanih stvari Tittioni se je sešel z nemškim kancelarjem Bismarckom v Rapallo. Bismarck bi rad pridobil Italijo na svojo stran, da bi na mirovni konferenci v Haagu glasovala proti predlogu Anglije, naj se omeji oboroževanje na morju in na suhem. Nemčija neče o taki omejitvi slišati, ker boče na vsak način in naj jo stane ta ideja kar boče. V kratkem tako pomozditi svojo vojno mornarico, da bi se mogla meriti z angleško. Angleški kralj, ki je boljši diplomat nego Bismarck in Viljem II. je pa na tihoma pridobil baje že večino držav na svoji predlog o omejitvi oboroževanja. Mirovna konferenca v Haagu in postopanje Nemčije v tem vprašanju bode torej velike važnosti za nadaljnji razvoj svetovne politike. Zjednjene države bodo glasovale za Anglijo, isto tako tudi Rusija in Francija.

Dopisi.

Zaupni shod „Narodno stranko“ v Mariboru. Oredni odbor „Narodne stranke“ je sklical v nedeljo, dne 24. t. m. v Maribor zaupni shod, na katerem se je razpravljalo stališče „Narodne stranke“ napram volilnemu gibanju „Kmetiča zveza“. Shod se je vrtil ob 10 uri predpoldne v veliki dvorani „Narodnega doma“ in je vsestransko prav dobro upel.

udeležencev je bilo nad 200 — raz-
mazuje za predmet razprave intenzivno.

Predsednik shoda, g. Jože Šinko,
posvetsnik in župan v Središču, po-
zdravi zborovalce ter da besedo g. dr.
V. Kukočar, ki v kratkih besedah
orise sedanjí položaj „Narodne stranke“.
Na to se preide na dnevi red ter
poroča, da je „Narodna stranka“ v
treh volilnih okrajih že postavila
svoje kandidature, ali naj v ostalih štirih
okrajih tudi postavi svoje kandidature,
o tem naj sklepa današnji zasnpi shod.

Prišlo se je z volilnim okrajem
Maribor levi breg, Sr. Lenart, Gornja
Radgona in Ljutomer. K besedi se
oglasil notar Štupica ter poroča, da se
okrajni odbor pri Sr. Lenartu strinja
z osebo Roškarja in se mudi na
drugač kandidata. Tema pa ugovar-
jajo zasnpi ki v drugih dveh volilnih
okrajih, češ, da nimajo proti osebi
Roškarjevi ničesar, da ga smatrajo
tudi za spodobnega, a ker ga je po-
stavila „Kmečka zveza“, zahtevajo, da
se mu postavi protikandidat. Ker o
osebi kandidaturi zborovalci niso bili
edini, so sklenili, da skličejo zasnpi
tega volilnega okraja zasnpi shod,
kjer bodo določili svojega kandidata.

K točki: volilni okraj Maribor
desni breg, Slov. Bistrica in Konjice,
se oglašil učitelj D. Lesjak ki besedi,
ki v svojem govoru oblašajo, da se je
poslanec Robič dal vjeti v mrežo
„Kmečke zveze“, da pravno so ga še
pred kratkim blatili v „Sl. G.“, ter
prek njega šli na dnevi red. Narodna
stranka bi ga bila podpirala tudi če
bi bil nastopil kot neodvisen kandidat;
kot tak bi bil tudi gotovo prodir, ker
je v tem okraju jako priljubljen.

Narodna stranka postavi proti
Pišek o drugega kandidata, kot kate-
rega predlaga govornik Viktor Glas-
erja, veleposlanika na Smolniku.
Odobranje od vseh strani. Predsed-
nik da besedo Viktorju Glaserju, ki
pa izjavi, da nikakor ne more sprejeti
kandidature, ker ima preveč podla
svojem posestvom in pa se tudi ne
čisti za to dovolj spodobnega. Pred-
sednik ga prosi, naj si še premisli,
nakar se preide k volilnemu okraju
Šmarje, Rogatec in Konje. Tudi za ta
okraj sklene zasnpi shod, da postavi
„Narodna stranka“ svojega kandidata.
V postev prideta pri tem nadučitelj
Alojz Strmek pri Sr. Petru in pa
učitelj Franc Ferline v Šmarju. A ker
je klerikalna stranka začela po svojih
časopisih nesramno gonjo proti na-
prednemu učiteljstvu, smatra ta dva
sedanji čas za neprimeren, da bi mogla
uspešno nastopiti. Predlog dr. Kukočar,
da se naj skliče na ta volilni okraj
poseben zasnpi shod ter na istem po-
stavi napreden kandidat, se sprejme.

Ker v volilnem okraju Ptuj-
Ormož postavi „Kmečka zveza“ najbrž
dr drugega svetnika dr. Ploja kan-
didatom, postavi tudi „Narodna stranka“
svojega kandidata. Predlagal se je
župan Jos. Šinko, ki pa je odločno
odklonil kandidature. Zato se sklene,
da skličejo zasnpiki tih okrajev shod
ter se rednijo glede kandidata.

Kar pa se tiče kandidature za
mestni volilni okraj Celje-Ormož, skliče
„Narodna stranka“ v Celje shod, kjer
postavi svojega kandidata iz obrt-
niškega ali uradniškega stana. V mestni
skupini Ptuj-Lipnica se prepusti pri-
zadetim okrajnim odborom, da sklepejo,
ali se naj postavi spredni kandidat,
ali pa se naj vzdrže volici volitev.
Ravno isto velja za mesto Maribor.

Ko so se na ta način predelali
posamezni volilni okraj, vprša pre-
sednik še enkrat, ali hoče Viktor
Glaser sprejeti kandidature, na kar
slednji izjavi da sprejme ter prosi, da
se ga podpirali. Barso ploskanje in
živjo klici.

Na predlog dr. Kukočar se sprejme
resolucija, da „Narodna stranka“ ne
voli nikjer, naj si bo imela svojega
kandidata ali ne, z Nemci, da ne voli
s Stajercijanci ter zastopa „trogo na-
rodno stališče“.

Nadučitelj Strmek in učitelj
Ferline se izroče za njuno delovanje
in trud splošno priznanje in zahvala.

Konečno še dr. Kukočar v svojem
zaključnem govoru opominja volice,
naj bodo za cela volitev na svojem
mestu in skrbno pazijo, da se ne gode
pri razdeljevanju oziroma razpolaganju
legitimacijskih listov kak neurednosti,
kajti „Kmečka zveza“ bo na dolo ter
se bo postotaleva raznovrstnih sred-
stev, da si pridobi tem več glasov.
Zasnpi moške naj skrbno pregledajo
volilne imenike. Pa so popolnoma v
rodu in takoj naznanijo vsako nepra-
vilnost. Prihajajo pa naj tudi zasnpi
shode sedaj v tem, sedaj v onem
kraju.

Shod, ki je trajal do 1/2, se je
vrnil popolnoma mirno, ter so bili vsi
predlogi sprejeti soglasno. Kakor po-
menzano iz „Nar. lista“, bo stranka v
danih slučajih podpirala delavskega
kandidata proti križankim socijalcem.

Slovenske novice.

Stajersko.

— Celjsko perisko društvo na-
znajajo videnje ga. percem in damam
perkam, da se periske vaje nadaljujejo
za mešan zbor v sredo 3. in petek 5.
aprila zvečer ob 8. uri, in se vsi va-
bijo k polnostrojni in točni udeležbi.

— Pravila „Slovenskega trgo-
vskega društva v Celju“ je ministe-
rstvo notranjih zadev vendar odkril
potrdilo in se v kratkem skliče občni
zbor. Dnevi red in čas se bode pra-
včasno objavil. Nale trgovstvo opo-
zarjamo še sedaj na volevalni občni
zbor.

— Štanga celjskih mlekaric. Na
Veliki četrtki je senadno prišla
kraška preiskovalnica šivilj mleko, ka-
tero se prodaja na celjskem trgu. To
preiskavanje je imelo zelo žalostan
rezultat. 18' prodajalec mleka je moral
svoje mleko izbiti! Mleko je bilo de-
lomna preveč pomodeno s vodo, deloma
v tako neznanjih posodah, da bi
bilo lahko zdravju škodljivo. To lepe
narade imajo gotovo naše mlekarice
te dalje časa; ali je celjska trina ko-
misija slepa?

— Slovenski rodeljub odno bres-
plazno lanki letnik (1906) sledilci
časopisc: „Slovenski Čebelar“, „Novi
Slovenski Stajerc“, „Naš Dom“, „Jed“,
„Slovenski Gospodar“, „Mir“ in „Do-
movina“. Kdor si eden ali drug časopis
želi, naj se oglašit otnosno ali pisмено
pri našem uredništvu.

— Nabori. V celjskem okraju je
Mo letos k naborem 705 fantov. po-
trjenjki je bilo 144, t. j. 15 1/4%. — V
šmarškem okraju jih je bilo k naborem
339, potrjenjki 73, t. j. 21 1/6%. — V
laškem jih je bilo 352, potrjenjki 71,
to je 19 1/2%. Vojake oblasti pravijo, da
je to razmerno zelo slab rezultat. Ne
zmotno ne, ako trdimo, da je vedno
bolj razširjajo se alkoholizem vzrok,
da so fantje, zlasti v celjskem okraju,
od leta do leta slabši. Izobrazbena in
bralna družba, kakor tudi posamez-
niki, ki imate na mlade in stare kaj
vpliva, delujejo na to, da zatrate alko-
holizem v ljudstvo.

— Poroka. V Žalca se je poročil
g. Franc Pristorek, učitelj in gospo-
dična Viktorija Götz. Bilo srečno!

— Kako reorganizirati naše
šolske družbe? Pod tem naslovom
izide v kratkem v Pragi brošura, ki
bo sketala prinesiti nekaj več luči v
to zamotano vprašanje. Čisti dobrih

brošure je namenjen družbi sv. Cirila
in Metoda v Ljubljani. Namerava se
v brošuro sprejeti tudi več strani
inserterov. Ker je namen knjižice tako
nad vse rodoljubljen in ker je preča-
kovati, da bo zelo razširjena, priporo-
čamo trgovcem in drugim podjet-
nikom, da inserirajo v brošuro. (Ve-
likost brošure 175—115 mm). Natanč-
neje informira „Mašinski ošek“ v
slor. akad. društvu „Adrija“, Praga II.
Spalek ul. 20.

— „Bralno društvo v Guberjih“
naznanja, da priredi dne 14. aprila v
salonu g. Strahel-ove gostilne gleda-
liški večer. Podrobnije prihajajo.

— Konsum mesa v Celju od 18.
do 24. marca 1907. Zaklanih je bilo v
mestni klavnici 30 volov, 9 krav, 5
telci, 47 telet, 28 svinj, 1 ovca in 5
kozljev. Kup... se je od dragod 346 kg
mesa.

— Pomočena tatvina. Na Ve-
liki četrtki je vzal neznan umoriti iz
delavnice ključavničarja g. Rebeke v
Celju precej vetrihrov, nato pa se je
skril na dvorišče g. Dürnbergerja na
Grški cesti v nek star zabo, da bi
mogel ponoči v trgovini izvršiti tatvino.
Pa ni imel sreče. Nalil so ga v za-
boju in ko so ga vprašali, zakaj se je
tje skril, je dejal, da se je v stariši
spet in hotel radi tega v zaboj pre-
nočiti. Na to jo je pobrisal. Še le
potem so našli v zaboji veliko vetrihrov,
katere je umoril tamkaj postati. Kakor
je dognala policija, so imenno tja
umoriti J. Mašera iz St. Petra v M. d.
Bil je navzlic svojim 20 letom že dva-
krat radi tatvine kaznovan.

— Malenkosti — ki niso ma-
lenkosti. Videli sem po deteli nabite
uradce razglase bodotih državnozbor-
skih volitev. In tamkaj stojite za slo-
venski vasi v arveškem okraju, Kaplje
in Gradišče, med slovenskim besedi-
leniki besedi Kappel in Schlossberg!
Ali naša boča s tem slavnica k. kr. na-
mestnja, oziroma predstavljali nem-
škega uradnega besedila naravnost za-
frkavati? Proti takim germanističnim
strenjenjem nemškega uradnega šil-
melja se bodo morali naši župani in
poslanci odločno v bran postaviti!

— Šmihel nad Mozirjem. V ne-
delež, dne 7. aprila dopoldne ob 11.
uri predaval bode potovalni učitelj
Gerizan o smenu gospodarstvu. Vabi
se k obilni udeležbi.

— Pomočnica se je v Trbovljah
rudarjeva žena M. Špitalar. Ko se je
vračala z dela, jo je zgrabila kala in
ji strahno zmeknila obe roki in nogi.
V dve uri je umrla v bolnišnici.

— Gladiški in peraki večer v
Središču, ki ga je priredila takajšnja
šolska mladina pod vodstvom g. Ko-
sija, je uspel izborni. Jako je ugajala
izvirna spevoigra prireditelja „Vesela
glas v prirodi“ in čuditi smo se mo-
rali g. Kosija, ki je v velikim naporom
dosegel tako lep uspeh. Tudi obisk je
bil jako obilen.

— Uraden dan marib. okr. gla-
varstva bo v Sl. Bistrici jutri 4. t. m.

— Iz volilnega boja. Kandidat
„Km. zv.“ v šmarško-roganski okraju
dr. Korosec je imel na Velikonočni
ponedeljek volilni shod na Tinjškem.
Bil je dobro obiskan. — Po volilnem
okraju Ptuj-Lipnica prireja sedem-
kandidat Jedbauer shode, ki so pa
slabo obiskani. V Razvanju je imel
baje samo 15 poslušalcev. Tudi v Ptaju
ni imel posebne srede.

— Samomer. Obšel se je na
skledna posestnika J. Iskre v Ljupčah
agred za stroje M. Belok, katerega je
zasedovala policija s tiralo. Zaprta
vdoro in dvoje otrok v največji beli.

— Kravi ste ga pohodili. Po-
sestnik Ant. Škerbot iz Hoč se je po-
jal v kravami na Roko nad Hočami.
Med potjo ste ga kravi spreplasi, pre-

vrnil voz, in pohodil posestnika, ki
je padel v voza med njima, tako hudo,
da je v dveh urah umrl.

— Surov sin. Bil Kranjc, kočar
v Gradišču pri Leskovcu v Halozah.
je zelo grlo ravnal s svojo 7letno
materjo in jo je mnogokrat pretepel.
Zato mu je sodišče priredilo 3 me-
sece ječe.

— Sodniki so sami socijalde-
mokrati“. „Sl. N.“ poroča iz Dobja v
konjanskem okraju, da je dejal tem
kot pridigar ob časi misijona, hotel
opravičiti tamošnjega g. župnika Vur-
kelca, kateri je izgubil pri sodnji še
več tožb. „Ali veste, zakaj dohovniki
navadno izgubijo pravde pri sodnjah?
Zato, ker so sodniki sami socijale-
demokrati“. Nam se sicer až ta precej
— debela, ako pa je resnična, tadaj
moramo oblašovati, da se ljudstvo na
tak način hujša in slepi.

— Častim občanom je imeno-
vala občina Videm na Savi gosp. J.
Sitterja, dož. dnov svetnika in okr.
sodnika v Brezicah.

— Ormoška toska podružnica
sv. Cirila in Metoda je imela 26. marca
t. l. svoj občni zbor, pri katerem se je
sklenilo prirediti veseličje meseca maja.
Za točke leto je izvoljen sledeti odbor:
gospa Ana Rozinova, predsednica; gos-
poja Rosa Miklova, podpredsednica; gos-
počica Urška Kuharičeva, tajnica ter
gospa Angelja Porekarjeva, namestnica,
gospodična Jelica Omčileva, blaginja-
čarka ter gospa Ivanka dr. Žitkova
namestnica; zastopnica za veliko skup-
ščino je gospodična Milena Lazarjeva.

— Ormož. V okrajni odbor sta
izvoljena na mesto umrlih gospodov
Gomzija in Stančica gospoda Jozef Krall,
veleposlanec v Pavlovcih in dr. Anton
Žitak, zdravnik in posestnik v Ormožu.

— Župani gornjeradgongskega
okraja so imeli 24. marca tajno posve-
tovanje, in je imel 24. aprila tega okraja,
15 zavednih slov. obč. predstavnikov,
odposlani energično zahtev na pri-
stopja mesta: da se volitve v okrajni
zastop gornjeradgongski kmalo razpó-
stijo, ker je volilna doba že davno po-
tekla. — Če bi pa vladu vkljub tej
upravičeni zahtvi razpis volitev še
dalje zavlačevala, na ljubo našim pro-
palam nemerjem, se je med burnim
odobranjem soglasno sklenilo, —
videti, da bi za nas ne bilo več ni-
kake pravice — izvajati iz tega po-
trebne konsekvence, in se poslužiti kot
županom vseh na razpolago danih nam
sredstev napram vladi. — Mi zahteo-
vamo edino pravico in ta se nam
mora dati če jo je sploh v Avstriji še
kaj? Bomo videli!

— V Ptaju bo 642 volilcev za
prih. državnozbornske volitve.

— Iz ptajске okolice. Taka so
se ustanovile štiri posojilnice in sicer
pri Sr. Barbari v Halozah, Sr. Ljor-
rencu v Slov. goricah, Sr. Marjeti pod
Ptajem in Sv. Marku nize Ptaja. Po
zastopki za slov. narod delujočega gos-
p. Žnavora so se vse štiri pridružile nem-
škemu „Verbandu“ v Gradcu mesto
naši domski „Zadržni zvezi“. Obta-
hajemo, da so se mo tamošnji rojaki
vsledi na nemške limanice! V kratkem
pa bomo posvetili temu gospodu tako,
da bo za vsakej opustil svoje germa-
nizatorično „delovanje“ na Spodnjem
Stajercju.

— Ptajski obč. svet in tupan
Ornik. Znano je vsi stajerski javnosti,
kakih stvari je obdelal nedavno dr.
Schercher v d-želnem zboru ptajskega
župana in dež. poslance Ornika. Ti
napadi so tako omadebali njegovo
čast in poštenje, da bi si moral na
vsak način iskati zadovoljenja pred
sodiščem. K temu ga je tudi gospod
dr. Schercher pozival! Pa sodišče, to
je preporna stvar za gospoda Ornika.
Morda bi bilo celo tako peštrano,

da bi priznalo dr. Schacherlov dokaz resnice! Zato se je g. Šupan raje obrnil do govornega nepristranskega ptnjakega občinskega sveta, kateri so čuti zavestnega nad podlim obkroževanjem in proti Orniku naj ne tudi. Ta gljivja prošnja je sedaj Orniku izgovor, da se ne zateče k sodišču. Treba pa je zavedati povedati, da je predlog te prošnje stavil Ornikov prijatelj odvetnik dr. Plackhi. Imenitno je tudi, kako samozavestno so zavrnili ptnjaki mestni obče ob isti priliki (v seji obč. sveta dne 22. marca) "vmešavanje delovnega poslanca Schacherla v zadevo avtonomnega mesta Ptaj". Kajti če vlada v mestu javna korupcija, naj je avtonomna — kaj tedaj to briga dr. Schacherla? Ako je v mestu nekaj socialni demokrat, ki nimajo z drugimi samostojno miselnimi ljudmi in Slovenci vred nobenega zastopnika ne v obč. svetu ne v drugih zaupljivih, kaj je ta dr. Schacherl tako prodrzen, da kot samostojni brezpravnih ptnjaki soc. dem. meščanov napada samovoljno, koruptne ptnjake mogotce? Ptnjaki občinski svetniki imajo res imenitno logiko. In da se strmeči svet prepriča o zaspanju, ki ga uživata Ornik in obč. svet pri ptnjkih meščanih, hočejo aplikati v kazino svoje podprenike in tankaj izreči Orniku zaspanec ter zaščevanje tako podlim "obkroževalcem" kakor so ti socialni demokrati, ki so tani v svojem glasilu "Arbeiterwille" poldrug mesec napadali Ornika in poldrug mesec potprejčijo priinasti § 19 popravke Ornikove in obč. sveta. Tudi pa ni ne Ornik ne obč. svet. Nas zaima stvar se z nekoga drugega stališča. G. Ornik je načelnik okr. zastopa ptnjake, ako ne opere pred sočistem teh madežev z svoje časti in poštenja — kako more slov. prebivalstvo trpeti, da ga zastopa takšen mož? Ako so Ptnjanci z njim zadovoljni, nas to nič ne briga; pa v okrajnem odboru ga ne moremo trpeti in bomo morali proti njemu nastopiti, kakor zasliži. Bodo se poskrbeli, da bo ljudstvo tako glasno govorilo, da bo Ornik in vsem ptnjakim zagovarjalcijem ga mestnim občetom dalje zvenelo po ušesih.

— Na deski meščanski soli v Mariboru želijo imeti mariborski meščani se četiri razred. Vidli so to sadovevno prošnjo pri obč. svetu, katera nosi več stotin podpisov.

— Iz volilnega beja. Mariborski Slovenci postavijo v Mariboru lastnega kandidata. — V rogsko-kmarško-kupjanskem volilnem okraju, v katerem kandidira dr. Korosek, misljo postaviti neodvisni kmetje proti njemu lastnega kmetijskega kandidata, katerega bi tudi podpirala "Nar. stranka". V ta namen se vrši na Belo nedolgo gostilni shod v znani Smebovi gostilni pri "cigelnarstvu" v Mestnjah.

— Smrtna kosa. V Mariboru je umrla vdova še ne pred dolgo časa umrlega nadučitelja Saca iz Kamnice. — Umrli je tudi istotam-tovarnar likerjev Edvard Albrecht v Gosposkih ulicah.

— V Mariboru se po magistratnem volilu, imeniku 4491 volilcev, — "S. S." pijejo, da kršč. socialci v Mariboru nimajo še svojega občinskega kandidata. Kandidatura brivca Kurzmanna se je tedaj opustila. Slovenci gotovo postavijo narodnega kandidata. — Ponesrečila sta se pri delu na pristavi barona Twickla v Krčevini pri Mariboru kleparski učencec in pomočnik. Učencec Benek Novak je dobil težke notranje poškodbe.

— Nalezljiva bolezen "mumpsa" se je pojavila v mariborski okolici.

— "Nrnjake" klobase iz konjskega mesa je prodajala branjevka Urša Pečnik v Mariboru. Bila je tudi tega obsojena v petdnevni zapor.

— Volilni shod v Lenu, na Velikonočni ponedeljek, kjer se je predstavil kandidat narodne stranke g. Viktor Glaser (volilni okraj: Maribor domi breg) se je obnesel uspešno dobro. Nad 100 volilcev iz občine Lenu se je zbralo v Orlovnem gostilni. Predsedoval je g. Šupan Urbanc in posestnik g. Vetrsek, zapisnikar je bil nadučitelj g. Majcen. Kandidat Glaser je razvijal svoj program. Povdarjal je, da je vzrok nasega bednega stanja v tem, ker država noče dati slovenskemu narodu narodnih sol, kar je temelj vsemu napredku in blagostanju. Imeti hočemo slovenske ljudske šole, slovenske kmetijske in in obrtne šole, slovenske srednje šole in slovensko vseučilišče. To si moramo priboriti, ako hočemo živeti in ako hočemo sami sebi dobro! Omenja krivice, ki se gode usodito kmetijskemu stanu z obzirom na zemljiški davek in desetek. Tudi pomanjkanje kmetijskih delavcev je krivda vlade. Naj se zajamci kmetijskim delavcem, da bodo prebrbljeni na starost in dobro bot! Iskatko je dolžnost države, da skrbi za starostno zavarovanje manjših posestnikov in obrtnikov. Kandidata so posdravljali navdušeno. Oglašilo se je k besedi še drugi in vsi so tople priporočili kandidata g. Glaserja. Da se na glasovanje, vsi so za Glaserja. Živeli za vedni Pohorci!

— Nemški "Schulvereine" je imel leta 1906 vseh dohodkov K 500.317,35. Doneski članov so se porivali na K 25.407,92, darila za K 68.488,71. V petih tednih je prodalo društvo 350.000 svojih kolekov. To je visoko število, posebno ako pomislimo, da jih ni prodajalo na Češkem, ker imajo tam itak Nemci svoj posebni narodni kolek. Številke veliko govore!

— Graško vseučilišče je stalo v zimskem tedaju letošnjega šolske leta 2074 slušateljev in slušateljic, in sicer 81 bogoslovcev, 899 pravnikov, 380 medicincev in 714 modroslovcev. Všečilo je tudi 61 farmaceutov. Slušateljice je bilo 234.

— Štajerska hranilnica v Gradcu je odklonila prošnjo nemškega "Schulvereina" za podporo. Menda z ozirom na to, ker je pri njej nalozena mnogo slovenskega denarja in tudi z ozirom na nemško klerikalce, katerim "Schulverein" tudi ni priinastel k arcu.

— Krize v "Družbi sv. Cirila iz Metoda". Dosejanci p. vomestnik monsignor Zupan je odstopil. "Slov. Nar." piše, da valed tega, ker so si strinjali z nekim sklepom, katerega je storil odbor glede notranjega poslovanja naše šolske družbe.

— Zakon o provenjenosti hmelja je bil 17. marca sankcioniran in stoji tedaj v veljavo koncem septembra.

— Dr. Edvard Gregar, slavni češki politik, ustanovitelj mladotške stranke, je umrl 1. aprila, na Velikonočni ponedeljek, na svojem posestvu v Zgryklich pri Pragi. Pogreb se bo vršil na stroške prageškega mesta. Pokopan bo na vsehhradskem pokopališču v Pragi. Kratke oris njegovega delovanja priobčilo smo o priliki njegove osemdesetletnice na št. 29 "Domovine" od 8. marca t. l.

— Obroki za vplačilo neposrednih davkov v II. četrtletju 1907. C. kr. finančno deložno ravnatelstvo v Gradcu javlja: Tekom II. četrtletja 1907 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotekli oziroma plačani v naslednjih obdobjih: I. Zemeljski, hišno-razredni in hišno-najemniški davek ter 6-odstotni davek od najemnine in poslopji, ki so prosta hišno-najemniškega davka in sicer: 4. mesečni obrok dne 30. aprila 1907, 5. mesečni obrok dne 31. maja 1907, 6. mesečni obrok dne 30. junija

1907. II. Občas pridobitna in pridobitna podjetij podvrženih javnemu dajanja računov: 2. četrtletni obrok dne 1. aprila 1907. III. Rentnina in obnoba dohodnina, v kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne blaginje potem odbitka po osebah oziroma blaginjah, ki izplačujejo davku podvržene prejemke in sicer: 1. polletni obrok dne 1. junija 1907. Ako se navedeni davki oziroma pripadajo delne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po prostem zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj treba plačati tudi samodejno obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak v smislu postavbe od 15. januarja 1904. l. do zak. št. 17 tudi od delnih doklad, če skupna letna dolžnost dotičnega državnega davka presegla znesek 100 K; samodejno obresti znašajo od vsake 100 K dotične dolžnosti in za vsak zamojen dan 1/3 v in se morajo izračunati ter z davki vred plačati do dne, ki sledi zgor naštetim rokom do vitedega dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčni dolg ne vplača v 4 tednih po preteku plačilnega roka, iztirja se s pripadnimi dokladami in z doteklimi samodejnimi obrestmi vred potom predpisane prisilnega postopanja.

Kranjci.

— "Naš jezik in naša kultura" je naslovljeno zanimivo predavanje g. dr. Heleida na II. let. študentskem večeru v hotelu "Južni kolodvor" v Ljubljani, ki se je vršilo 25. marca. Glavne misli tega zanimivega predavanja so sledeče: Med jezikom in kulturo je tesna zveza. Jezik organizira mišljenje in razvoda različno sestavo mišljenjskega procesa, ki je deloval pri zaznavanju kakga predmeta. To slednje imenujemo duška, njegovo barvo. Posamezne jezikovne oblike so za ta naša najlepše nazorne slike predstavit. To dokazujejo slovenska imena. Če se ohrani tak jezik, ki je nekaj refleksor narodne posebnosti v mišljenju, se ohrani tudi posebnost narodova kultura. V slovenščini se ni ohranilo mnogo te prvotnosti v jeziku, valed germanskih in romanskih vplivov smo podkajili narisakteri besedi pomen, izposojen od tujih elementov in tako je polgoma prišlo do tega, da dahi našega pravega jezika nismo razumeli in dosegli. Se danes je tako in to škoduje zlasti čemu kulturnemu pojavu — znanosti. Proti temu kvarenju jezika, potajenja naše kulture je treba nastopiti in ji odposeti.

— Knjižnica rajn. Ir. Vesele, trnovskega dekana, ki jo je podedovala družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, se bo sedaj v prid družbi podrobno prodala. Krasna knjižnica obsega nad 1100 knjig v okoli 1500 vsehkih iz vseh strokov vseh znanja. Posebno pa opozarjamo slovenske knjižljabe, ljudske knjižnice, čitalnice in bralske društva na veliko šibiro leposlovnih, zabavnih in posbnih knjig. Imenik s cenami izide v kratkem in se bo razposlal resnim kupcem le na zahtevo, ako se po dopisnici oglašajo pod naslovom: Pisarna družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani (Narodni dem.).

— Kompromis socialnih demokratov in narodno napredne stranke v Ljubljani. "R. P." piše: Poročal je dr. Trillerja na volilnem shodu narodno napredne stranke v "Mestnem domu". Je na veliko začudenje poslušalcev poročal, da so se soc. demokrati zavzeli pri ožjih volitvah povsed podpirati liberalne kandidata, ako postavijo liberalni sodruka Eib. Kristana kot kandidata za občinski svet. Po kakšni asociaciji idej je prišel dr. Triller do tega, da je govoril na shodu kaj takega, ne vemo; odločno pa izjavljamo, da dr. Trillerjevega kompromisa ni in socialni demokrati bi morali biti zreli za so-

riščino, ako bi stleptali tako pogodbo, ki bi pomagale nasprotnikom povsed do državnooborskih mandatov za omo enega občinskega sveta. — "Slovenec" je pa sodavno v svojemku blati jugoslovensko socialno demokracijo in se posebno sodruka Eibina Kristana zaradi tega kompromisa, ki niti ne obstoji. Radovedni smo, ali bodo pobotni last svoje obdolžitve prekalci.

— "Edel Fraport" se razširi s 5. aprilom za dobo volitev v dnevnik.

— Shod socialnih demokratov v Ljubljani, kateri se je vršil na Velikonočni ponedeljek v "Mestnem domu", je bil izrazno dobro obiskan. Prišlo je poleg soc. demokratov tudi mnogo drugih radovedencev, ki so hoteli slišati pisatelja Ir. Cankarja. Prvi je govoril odr. koncipient dr. Dermota, kateri je naglašal, da se morajo demokratizirati tudi dek. zbori in obč. zastopi; v smislu tega principa soc. dem. stranke kandidirajo soc. dem. v Ljubljani na obč. zastop. Potem je govoril Ir. Cankar, ki je pa kot govornik: slabši kot pisatelj, o nazadovanju nar. nasp. stranke ter je zavrtal mnenje, da soc. demokrati niso narodni. Uprav oni se zavzemajo za narodno artozemijo, katera jedina more nadržati vso Slovence. Eib. Kristan je izjavil, da kandidira v ljublj. obč. svet kot soc. demokrat ne pa kot kandidat nar. nasp. stranke, kakor se je govorilo in pisalo. Shod je odobril brez agorova za obč. svet ljubljanski kandidati dr. Dermota in E. Kristana.

Koroška.

— Cvet "nemške kulture" je stitjel Jarschitz na Bajdih pri Borovljah. Celovškemu "Miru" je pisal soroku, kakor bi si je najnavadnejši potepah ne spal vpadati v javnost. A tudi take dopisnice so nam dobrodošle, ker iz njih spoznamo omiko koruških študentov. Zadnji čas je, da tudi naše ljudstvo spozna take svoje prijatelje, ki se s ponosom imenujejo vrgitelji ljudstva, ki pa so sami se tako neozidani in asrvi kakor kak ubog zamenjen celovški potepah.

— Politično društvo za Slovence na Koroškem je razvilo v zadnjem času živahno agitacijo. Volilni shodi v Selah nad Borovljami, na Kačah in na Trati pri Glinjah so se imenito obnesli. Povsed je bila Grafenauerjeva kandidatura s velikim navdušenjem sprejeta. Posebno dobro obiskani shod na Kočuh je bil odločen odgovor oim borovskim rogovilecem in Koliderzemu Pepčku, ki so pribili na Stefanovo m. l. kakor divje zverine k Petricu in razšli slovensko zborovanje.

— Posojilnica na Trati pri Glinjah jako dobro napreduje. V zadnjem letu se je povadignil desarni promet za 25.000 K, tako da je znaal skupo 301.565 K. Da posojilnica tako vrlo napreduje, se imamo zahvaliti spretnemu načelniku in izbornemu delovnemu odborniku. Se bolj pa bi posojilnica napredovala, ako bi storiili vsi narodni Slovenci v okolici svoje dolžnost in poslovali le s slovenskim, ne pa s nemurskim zavodom. Naj se tudi tisti posestniki, kateri birajo v bolj oddaljenih in zakotnih krajih potrudijo za napor na Trato. Če pride kolo itak v Borovlje, mora do iz narodnih ozirov trčrtovati 20 minut in se potruditi v domačo slovensko posojilnico, katera deluje v korist domčinov in v napredek koruških Slovencev sploh, ne sme pa nositi denarja v tako enarne zavode, ki podpirajo protislovenska društva in prodajajo nas Slovence s našim denarjem nemikim potrdetnem.

— Podklostrom je zborovala v nedeljo dne 17. t. m. tamoljna podraž-

